

Farangiz JAMOLOVA,
O‘zbekiston xalqaro islomshunoslik akademiyasi talabasi,
Shoxzod MUROTOV,
O‘zbekiston xalqaro islomshunoslik akademiyasi,
“Islom iqtisodiyoti va moliyasi, ziyorat turizmi” kafedrasida stajyor o‘qituvchisi

TURIZM XIZMATLARINI RIVOJLANISHDA GENERATIV SUN’IY INTELEKTNING AHAMIYATI

Annotatsiya. Mazkur maqolada turizm xizmatlari sohasini rivojlantirishda generativ sun’iy intellekt texnologiyalarining ahamiyati tahlil qilinadi. Generativ sun’iy intellekt asosidagi tizimlar turistlarga shaxsiylashtirilgan xizmatlar ko‘rsatish, virtual gidlar yaratish, avtomatlashtirilgan mijozlarga xizmat ko‘rsatish hamda marketing strategiyalarini takomillashtirishda muhim vosita sifatida namoyon bo‘lmoqda. Shuningdek, sun’iy intellektning turizm industriyasida xizmat sifati, samaradorlik va raqobatbardoshlikni oshirishdagi o‘rni yoritilgan.

Kalit so‘zlar: turizm xizmatlari, generativ sun’iy intellekt, raqamli texnologiyalar, virtual gid, chatbot, innovatsion xizmatlar, avtomatlashtirish, turizm marketingi, mijozlar tajribasi.

Аннотация. В данной статье анализируется значение технологий генеративного искусственного интеллекта в развитии сферы туристических услуг. Системы, основанные на генеративном искусственном интеллекте, становятся важным инструментом для предоставления персонализированных услуг туристам, создания виртуальных гидов, автоматизации обслуживания клиентов, а также совершенствования маркетинговых стратегий. Кроме того, в статье освещается роль искусственного интеллекта в повышении качества услуг, эффективности и конкурентоспособности туристической индустрии.

Ключевые слова: туристические услуги, генеративный искусственный интеллект, цифровые технологии, виртуальный гид, чат-бот, инновационные услуги, автоматизация, туристический маркетинг, опыт клиентов.

Abstract. This article analyzes the significance of generative artificial intelligence technologies in the development of tourism services. Systems based on generative artificial intelligence are emerging as important tools for providing personalized services to tourists, creating virtual guides, automating customer service, and improving marketing strategies. In addition, the article highlights the role of artificial intelligence in enhancing service quality, efficiency, and competitiveness within the tourism industry.

Keywords: tourism services, generative artificial intelligence, digital technologies, virtual guide, chatbot, innovative services, automation, tourism marketing, customer experience.

Hozirgi globallashuv va raqamli transformatsiya jarayonida turizm sohasi jahon iqtisodiyotining eng tez rivojlanayotgan tarmoqlaridan biriga aylandi. Turizm xizmatlariga bo‘lgan talabning ortishi bilan bir qatorda, mijozlarning ehtiyoj va talablarini tezkor, sifatli hamda individual yondashuv asosida qondirish masalasi muhim ahamiyat kasb etmoqda. Shu sababli zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini turizm faoliyatiga joriy etish zarurati tobora ortib bormoqda. Ayniqsa, generativ sun’iy intellekt texnologiyalarining rivojlanishi turizm xizmatlarini yangi bosqichga olib chiqishda muhim omil sifatida namoyon bo‘lmoqda. Shuning uchun ham, so‘nggi yillarda generativ sun’iy intellekt (GAI) texnologiyalaridagi yutuqlar turizm sanoatini tubdan o‘zgartirib, sun’iy intellekt asosidagi virtual yordamchilar hamda shaxsiylashtirilgan sayohat tavsiyalari kabi

ilg'or vositalarni joriy etdi. Mazkur innovatsiyalar sayohatchilar uchun individual ehtiyojlarga moslashtirilgan xizmatlar va dinamik muloqot imkoniyatlarini yaratish orqali mijozlar bilan aloqalarni yanada samarali tashkil etmoqda. Generativ sun'iy intellekt texnologiyalarining tez sur'atlarda ommalashuvi iste'molchilarning shaxsiylashtirilgan va uzluksiz sayohat yechimlariga bo'lgan talabining ortishi bilan izohlanadi hamda bu holat sohada yangi standartlarni shakllantirmoqda. Bundan tashqari, Generativ sun'iy intellekt turizm sanoatida innovatsion texnologiya sifatida namoyon bo'lmoqda hamda, ushbu texnologiyalar foydalanuvchilarning qiziqish va ehtiyojlarini tahlil qilish orqali individual sayohat marshrutlarini shakllantiradi, yangi turistik yo'nalishlarni tavsiya etadi hamda sayohat tajribasini yanada boyitadi. Shu jihatdan, generativ sun'iy intellekt turizm xizmatlarini modernizatsiya qilishda muhim vosita sifatida e'tirof etilmoqda.

COVID-19 pandemiyasidan keyin turizm sohasi faol tiklanish bosqichiga o'tdi va sayohatlarga bo'lgan talab sezilarli darajada ortdi. Xususan 2023-yilda Yaqin Sharq mintaqasi xalqaro turistlar oqimini tiklash bo'yicha eng yuqori ko'rsatkichni qayd etib, 2019-yil pandemiyadan oldingi darajadan 20 foizga yuqori natijaga erishdi. Shuningdek, Yevropa, Afrika va Amerika mintaqalari ham kuchli tiklanishni namoyish etib, 2019-yil darajasining qariyb 90 foiziga yetdi³⁴⁰. Natijada, turizm kompaniyalari mijozlarga tezkor va sifatli xizmat ko'rsatish masalasiga alohida e'tibor qaratmoqda. Shu bilan birga, sohada bir qator muammolar ham mavjud bo'lib, ular turistik tashkilotlar faoliyatiga bevosita ta'sir ko'rsatmoqda. Jumladan, an'anaviy bron qilish tizimlari ko'p vaqt talab qilishi va inson omili sababli xatolarga moyilligi bilan ajralib turadi. Bundan tashqari, onlayn turagentliklar uchun individual sayohat marshrutlarini yaratish murakkab vazifa hisoblanadi. Mijozlarni qo'llab-quvvatlash xizmatlarining cheklanganligi ham dolzarb muammolardan biri bo'lib qolmoqda. Shuningdek, onlayn bron qilish platformalarining haddan tashqari ko'pligi iste'molchilar e'tiborini jalb qilish bo'yicha kuchli raqobatni yuzaga keltirmoqda.

Generativ sun'iy intellekt texnologiyalarining turizm sohasida keng qo'llanilishi yuqoridagi va bundan keyin yuz berishi mumkin bo'lgan muammolari samarali hal etishga xizmat qilmoqda. Statistik ma'lumotlarga ko'ra, sun'iy intellektning turizm va sayohat sanoatidagi ta'siri yildan-yilga ortib bormoqda. 2024-yilda *Statista* tomonidan o'tkazilgan tadqiqot natijalariga ko'ra, turizm texnologiyalari sohasidagi yuqori lavozimli rahbarlarning 50 foizdan ortig'i o'z kompaniyalarida bron qilish jarayonida mijozlarga yordam berish uchun generativ sun'iy intellektdan foydalanayotganini bildirgan.³⁴¹

Shuningdek, *Oliver Wyman* kompaniyasi hisobotiga ko'ra, 2024-yil mart holatida AQSh va Kanada sayohatchilarining 41 foizi sayohat g'oyalari yoki marshrutlarni rejalashtirish uchun generativ sun'iy intellektdan foydalangan. Ushbu ko'rsatkich 2023-yil avgust oyida 34 foizni tashkil etgan bo'lib, bu texnologiyaga bo'lgan qiziqishning ortib borayotganini ko'rsatadi.

Bundan tashqari, *Rustourismnews.com* ma'lumotlariga asosan,

³⁴⁰ Zeqiri, A.; Dahmani, M.; Youssef, A.B. Digitalization of the tourism industry: What are the impacts of the new wave of technologies. *Balk. Econ. Rev.* 2020, 2, 63–82.

³⁴¹ Ali, F.; Yasar, B.; Ali, L.; Dogan, S. Antecedents and consequences of travelers' trust towards personalized travel recommendations offered by ChatGPT. *Int. J. Hosp. Manag.* 2023, 114, 103588.

sayohatchilarning 52 foizi generativ sun'iy intellekt asosidagi shaxsiylashtirilgan sayohat tavsiyalari va rejalashtirish tizimlariga ishonch bildirgan. Respondentlarning 84 foizi esa sun'iy intellekt tomonidan tavsiya etilgan turistik faoliyatlardan mamnun ekanligini qayd etgan. Ushbu natijalar generativ sun'iy intellekt texnologiyalarining turizm xizmatlari sifati va foydalanuvchi tajribasini oshirishdagi muhim rolini tasdiqlaydi.³⁴²

Turizm sanoatida generativ sun'iy intellektdan foydalanishning asosiy yo'nalishlarig turizm sohasida generativ sun'iy intellekt texnologiyalarining eng muhim qo'llanilish yo'nalishlari qatoriga shaxsiylashtirilgan sayohat tavsiyalari, dinamik reklama, individual marshrutlarni shakllantirish, sun'iy intellekt asosidagi bron qilish yordamchilari, mijozlarga xizmat ko'rsatish, tur paketlari narxlarini optimallashtirish hamda virtual turlar kiradi.

1. Sun'iy intellekt asosidagi shaxsiylashtirilgan tavsiyalar orqali bron qilish hajmini oshirish

Zamonaviy sun'iy intellekt texnologiyalari qoidalar asosidagi mashinaviy o'qitish (Machine Learning) algoritmlaridan foydalanib, mijozlarning avvalgi bronlari, demografik ma'lumotlari, internetdagi qidiruv faoliyati hamda ijtimoiy tarmoqlardagi xatti-harakatlari kabi katta hajmdagi ma'lumotlarni tahlil qiladi.

Mazkur tahlillar turizm kompaniyalariga har bir mijozning o'ziga xos sayohat odatlari va qiziqishlarini aniqlash imkonini beradi. Natijada, turistlarga ularning ehtiyojlariga mos keluvchi sayohat yo'nalishlari, dam olish maskanlari va faoliyat turlari tavsiya etiladi. Masalan, agar foydalanuvchi ekologik toza mehmonxonalar va dengiz bo'yidagi hududlarga qiziqish bildirsa, generativ sun'iy intellekt unga barqaror turizm rivojlangan qirg'oqbo'yi manzillarini tavsiya qilishi mumkin.

Shaxsiylashtirilgan tavsiyalarning turizm kompaniyalari uchun quyidagi afzalliklari mavjud:

- Mijozlarning qiziqishlari inobatga olinishi bron qilish ehtimolini oshiradi va konversiya darajasining yuqori bo'lishiga xizmat qiladi;
- Individual tavsiyalar mijozlarning sayohat tajribasini yanada qiziqarli va mazmunli qiladi, bu esa kompaniya imijining ijobiy shakllanishiga yordam beradi;
- Mijozlarga doimiy ravishda mos xizmatlarni taklif qilish orqali turizm kompaniyalari ular bilan mustahkam hissiy aloqalarni shakllantiradi va mijozlarning kelajakda ham ayni xizmatlardan foydalanish ehtimolini oshiradi.

2. Sun'iy intellekt asosidagi individual marshrutlar yordamida sayohatni rejalashtirishni soddalashtirish

Bugungi kunda turistlar barcha uchun bir xil bo'lgan standart marshrutlarni emas, balki o'z ehtiyoj va qiziqishlariga moslashtirilgan individual sayohat rejasini afzal ko'rmoqda. Bunday rejalar turist tashrif buyurmoqchi bo'lgan joylar, tanlagan mehmonxonalar va faoliyat turlarini uning moliyaviy imkoniyatlariga mos ravishda shakllantirishni talab qiladi.

Generativ sun'iy intellekt mijoz talablariga mos dinamik marshrutlarni yaratishda quyidagi omillarni hisobga oladi:

³⁴² World Economic Forum. Travel & Tourism Development Index 2024. Available online: <https://www.weforum.org/publications/travel-tourism-development-index-2024/> (accessed on 7 October 2024).

- Aviachiptalar narxi, kutish vaqti va aviakompaniyalarni inobatga olgan holda optimal parvoz yo‘nalishlarini tanlash;
- Mehmonxona, hostel va ijara uylari kabi turar joy variantlarini tavsiya qilish;
- Ekstremal sport turlari, SPA xizmatlari yoki gastronomik turlar kabi dam olish faoliyatlarini rejalashtirish;
- Jamoat transporti, avtomobil yoki velosiped ijarasi hamda ride-sharing xizmatlari orqali mahalliy transport yechimlarini taklif etish.

Sun‘iy intellekt ushbu barcha elementlarni yagona uyg‘un sayohat rejasiga birlashtiradi hamda diqqatga sazovor joylarning ish vaqti, safar davomiyligi va dam olish vaqtlarini ham hisobga oladi. Bundan tashqari, turistlarga mahalliy taomlar, til bo‘yicha foydali iboralar va madaniy odob-axloq qoidalari haqida tavsiyalar berish orqali sayohat tajribasini yanada boyitadi.

Bugungi kunda *TripIt Smart Itinerary Planner* kabi sun‘iy intellekt asosidagi platformalar keng qo‘llanilmoqda. Ushbu tizim nafaqat kundalik marshrutlarni yaratadi, balki:

- Parvozlar, mehmonxonalar va tadbirlar bo‘yicha tasdiqlash xabarlarini avtomatik ravishda qabul qiladi;
- Xaritalar va yo‘nalishlar orqali turistlarga manzillarni oson topishga yordam beradi;
- Parvozlar kechikishi yoki jadval o‘zgarishi holatlarida marshrutni avtomatik yangilaydi.

Turizm kompaniyalari uchun sun‘iy intellekt asosidagi marshrutlashtirish tizimlari ish samaradorligini oshirish va mijozlar tajribasini yaxshilash imkonini beradi. Eng muhimi, bunday texnologiyalar katta resurs talab qiladigan xizmatlarni keng miqyosda va yuqori darajada shaxsiylashtirilgan tarzda taqdim etishga xizmat qiladi.³⁴³

3. 24/7 virtual sayohat yordamchilari orqali mijozlar bilan aloqani kuchaytirish va savdo hajmini oshirish

Onlayn tarzda sayohatlarni rejalashtirish qulaylik yaratishiga qaramay, ko‘plab mijozlar uchun bu jarayon murakkab va vaqt talab qiluvchi hisoblanadi. Tadqiqot natijalariga ko‘ra, respondentlarning 87 foizi vaqt va mablag‘ni tejash imkoniyati mavjud bo‘lsa, virtual sayohat yordamchilari bilan muloqot qilishga tayyor ekanligini bildirgan.

Bugungi kunda turizm sohasida generativ sun‘iy intellekt asosidagi virtual yordamchilar keng qo‘llanilmoqda. Masalan, *Singapore Airline Group* kompaniyasining “Pelago” nomli virtual yordamchisi foydalanuvchilar bilan maqsadga yo‘naltirilgan muloqotni amalga oshira oladi. Ushbu chatbot tabiiy tilni qayta ishlash (NLP) texnologiyasi asosida ishlaydi va “Kaliforniyaga sayohatni rejalashtirmoqchiman” kabi ochiq turdagi savollarni tushunish imkoniyatiga ega. Shuningdek, u parvoz vaqtlari, tur paketlarini yangilash hamda kundalik sayohat faoliyatlari bilan bog‘liq savollarga javob bera oladi.

Turizm va mehmondo‘stlik sohasida 24/7 rejimida xizmat ko‘rsatishni tashkil etish yuqori xarajat va murakkablikni talab qiladi. Shu sababli virtual

³⁴³ <https://www.oliverwyman.com/our-expertise/insights/2023/oct/generative-ai-leisure-traveler-trends.html>

yordamchilardan foydalanish kompaniyalar uchun samarali yechim hisoblanadi. Sun'iy intellekt asosidagi chatbotlar mijozlarga xizmat ko'rsatish sifatini quyidagi yo'llar orqali oshiradi:

- Turistlarning qiziqishlari, sayohat odatlari va budjetiga mos individual tur paketlarini tavsiya etadi;
- Sayohat marshrutiga qo'shimcha xizmatlarni, jumladan transport va ko'ngilochar faoliyatlarni taklif qilish orqali kompaniya daromadini oshiradi;
- Sutkaning istalgan vaqtida faoliyat yuritishi sababli kompaniyalarga doimiy operatorlar yollash zaruratini kamaytiradi;
- Murakkab murojaatlarni mijozlarga xizmat ko'rsatish bo'limiga yo'naltirib, muammolarni hal qilish samaradorligini oshiradi;
- Bir vaqtning o'zida turli tillarda ko'plab mijozlar bilan muloqot qila oladi, bu esa geografik jihatdan keng auditoriyani qamrab olish imkonini beradi;
- Keng miqyosda bron qilish, mavjud rezervatsiyalarni o'zgartirish va parvoz jadvalidagi yangilanishlarni yetkazib berish imkoniyatiga ega.

4. Maqsadli takliflar va marketing kompaniyalari orqali mijozlar bazasini kengaytirish

Turizm sanoati yuqori darajadagi raqobat bilan tavsiflanadi. Mijozlarning talab va kutgan natijalari qondirilmagan holatda ular boshqa kompaniya xizmatlariga osonlik bilan o'tib ketishi mumkin. Bu esa mehmondo'stlik kompaniyalari daromadiga salbiy ta'sir ko'rsatadi.

Savdo jarayonini barqaror saqlashning samarali usullaridan biri marketing faoliyatida generativ sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish hisoblanadi. Sun'iy intellekt algoritmlari avvalgi bronlar, qidiruv tarixi va foydalanuvchilarning o'zaro aloqalari kabi katta hajmdagi ma'lumotlarni tahlil qilib, har bir mijozning batafsil profilini shakllantiradi. Mazkur profil turistlarning qaysi manzillar va faoliyat turlariga qiziqishi, sayohat sanalari, joylashtirish turi va moliyaviy imkoniyatlari haqidagi ma'lumotlarni o'z ichiga oladi.

Ushbu ma'lumotlar asosida turizm kompaniyalari mijozlarga individual takliflar va dam olish tavsiyalarini yuborishi mumkin. Masalan, tez-tez xizmat safariga chiqadigan mijozlar uchun sun'iy intellekt uzoq kutish vaqtlarini aniqlab, ularga aeroport kutish zallaridan bepul yoki chegirmali foydalanish imkoniyatini taklif qilishi mumkin.

Shuningdek, yakka tartibda sayohat qiluvchi va sarguzasht turizmiga qiziqadigan turistlarga VIP sarguzasht paketlari, jumladan, shaxsiy havo sharida sayr qilish kabi eksklyuziv xizmatlar tavsiya etilishi mumkin. Bunday individual yondashuv mijozlarning qayta murojaat qilish ehtimolini oshirib, uzoq muddatda kompaniya daromadining barqaror o'sishiga xizmat qiladi.

5. Virtual turlar orqali immersiv sayohat tajribalarini yaratish

Booking.com tomonidan o'tkazilgan tadqiqot natijalariga ko'ra, turistlar virtual reallik (VR) va metaverse texnologiyalariga tobora ko'proq qiziqish bildirmoqda. Respondentlarning 46 foizi virtual reallik tajribasidan so'ng avval noma'lum bo'lgan manzillarga sayohat qilish ehtimoli ortishini qayd etgan.

Turizmni rivojlantirish maqsadida Saudiya Arabistoni virtual reallik

texnologiyalaridan foydalanib, turistlarga mamlakatning UNESCO Butunjahon merosi ro'yxatiga kiritilgan birinchi tarixiy shahri – Hegera bilan raqamli tarzda tanishish imkoniyatini yaratgan.

Generativ sun'iy intellekt fotosuratlar, videolar va boshqa ma'lumotlar asosida yuqori sifatli tasvirlar, ovozlari va 3D modellarni yaratish imkoniyatiga ega. Shu sababli turizm kompaniyalari virtual turlardan marketing vositasi sifatida foydalanib, o'z xizmatlarining jozibadorligini namoyish etmoqda.

Virtual turlar potensial mijozlarda ishonchni shakllantiradi, bron qilish bilan bog'liq ikkilanishlarni kamaytiradi hamda mijozlar qoniqishini oshiradi. Bundan tashqari, sun'iy intellekt turistlarning qiziqishlariga mos individual virtual turlarni shakllantirib, ularning manzil bilan hissiy bog'liqligini kuchaytiradi.

Generativ sun'iy intellekt texnologiyalari turizm sohasida xizmat ko'rsatish sifatini sezilarli darajada oshirmoqda va ushbu texnologiyalar turistlarga individual yondashuv asosida shaxsiylashtirilgan sayohat tavsiyalarini taqdim etish imkonini ham bermoqda. Sun'iy intellekt asosidagi virtual yordamchilar va chatbotlar mijozlarga 24/7 rejimida tezkor xizmat ko'rsatishni ta'minlamoqda. Shuningdek, generativ sun'iy intellekt marketing faoliyatini takomillashtirish, sayohat marshrutlarini optimallashtirish va mijozlar ehtiyojini chuqur tahlil qilishda muhim rol o'ynaydi. Natijada turizm kompaniyalarining samaradorligi va raqobatbardoshligi ortib bormoqda.³⁴⁴

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatadiki, turizm sohasida generativ sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanish xizmatlar sifatini oshirish, mijozlar tajribasini yaxshilash va kompaniyalar raqobatbardoshligini kuchaytirishda muhim omil hisoblanadi. Shaxsiylashtirilgan sayohat tavsiyalari, individual marshrutlarni shakllantirish, 24/7 virtual yordamchilar, real vaqt tarjima vositalari hamda dinamik narx belgilash tizimlari turizm xizmatlarini yanada samarali va qulay qiladi. Shuningdek, sun'iy intellekt asosidagi marketing va vizual kontent yaratish imkoniyatlari mijozlarni jalb qilish va ularning qiziqishini oshirishga xizmat qiladi.

Shu bilan birga, ushbu texnologiyalarni keng joriy etish turizm tashkilotlariga mijozlar bilan yanada yaqin aloqani yo'lga qo'yish, xizmat ko'rsatish jarayonlarini avtomatlashtirish hamda iqtisodiy samaradorlikni oshirish imkonini beradi. Natijada turizm sanoatida innovatsion rivojlanish jarayoni tezlashadi va yangi raqamli xizmatlar shakllanishi ta'minlanadi. Shuningdek:

- turizm tashkilotlarida generativ sun'iy intellekt asosidagi tizimlarni bosqichma-bosqich joriy etish;
- mijozlarga oid ma'lumotlarni samarali yig'ish va tahlil qilish uchun zamonaviy AI platformalari bilan hamkorlikni yo'lga qo'yish;
- 24/7 ishlovchi virtual yordamchilarni keng joriy etish orqali mijozlarga xizmat ko'rsatish sifatini oshirish;
- shaxsiylashtirilgan marketing strategiyalarini rivojlantirish va AI asosidagi tavsiya tizimlaridan foydalanish;
- til to'siqlarini kamaytirish uchun real vaqt tarjima texnologiyalarini amaliyotga tatbiq etish;

³⁴⁴ <https://www.oliverwyman.com/our-expertise/insights/2023/oct/generative-ai-leisure-traveler-trends.html>

– virtual tur va immersiv kontent orqali turistlar uchun oldindan sayohat tajribasini yaratish.

Umuman olganda, generativ sun'iy intellekt texnologiyalaridan oqilona foydalanish turizm sohasini modernizatsiya qilish va uning barqaror rivojlanishini ta'minlashda strategik ahamiyat kasb etadi.

Aziza ABDUFATTOXOVA,
Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti talabasi,
Ilmiy rahbar: Muhammadamin MAMANOV,
Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti o'qituvchisi

O'ZBEKISTONDA TURIZMNI RIVOJLANTIRISHNING USTUVOR YO'NALISHLARI

***Annotatsiya.** Annotatsiya. Maqolada O'zbekistonda turizmni rivojlantirishning ustuvor yo'nalishlari, jumladan madaniy-tarixiy, ziyorat, ekoturizm, agroturizm, tibbiy, ta'lim va yangi turizm turlari tahlil qilinadi. Shuningdek, infratuzilma, investitsiya, raqamlashtirish, marketing hamda sohadagi asosiy muammolar va ularning yechimlari yoritiladi.*

***Kalit so'zlar:** O'zbekiston, turizm sohasi, madaniy-tarixiy meros, ekoturizm, ziyorat turizmi, turizm infratuzilmasi, raqamlashtirish, yangi turizm turlari, "O'zbekiston – 2030" strategiyasi.*

***Аннотация.** В статье анализируются приоритетные направления развития туризма в Узбекистане, включая культурно-исторический, паломнический, экологический, агро-, медицинский, образовательный и новые виды туризма. Рассматриваются вопросы инфраструктуры, инвестиций, цифровизации, маркетинга, а также основные проблемы отрасли и пути их решения.*

***Ключевые слова:** Узбекистан, сфера туризма, культурно-историческое наследие, экотуризм, паломнический туризм, туристская инфраструктура, цифровизация, новые виды туризма, стратегия «Узбекистан – 2030».*

***Abstract.** The article analyzes priority areas of tourism development in Uzbekistan, including cultural-historical, pilgrimage, eco-, agro-, medical, educational, and emerging types of tourism. It also examines infrastructure, investment, digitalization, marketing, key sectoral challenges, and possible solutions.*

***Keywords:** Uzbekistan, tourism sector, cultural-historical heritage, ecotourism, pilgrimage tourism, tourism infrastructure, digitalization, new types of tourism, Uzbekistan – 2030 strategy.*

Kirish

Turizm sohasi jahon iqtisodiyotining eng tez rivojlanayotgan va daromad keltiruvchi tarmoqlaridan biriga aylanmoqda. Dunyoda ish bilan band aholining har o'ninchisi ushbu sohada faoliyat yuritadi, har 20 ta sayyoh 1 ta bevosita turizm sohasida va 2 ta turizmga bog'liq boshqa tarmoqlarda yangi ish o'rinlarining paydo bo'lishiga yordam beradi.³⁴⁵

O'zbekiston o'zining noyob tarixiy-madaniy merosi, turli davrlarga oid

³⁴⁵ Bolqiboyeva U.B. "O'zbekistonda turizmni rivojlantirish istiqbollari". CEDR ilmiy tadqiqot markazi. 2024 yil 4-oktyabr. (Internet manba)